

Buenos @íres-i hírmondó

Az Argentínai Magyar Közösség havi elektronikus hírlevele

Publicación electrónica mensual de la Comunidad Húngara en la Argentina

A JÚNIUSI SZÁM TARTALMÁBÓL

REINAUGURACIÓN DEL IFJÚSZOBA

Gröber Lisa
1. oldal

UN HOMENAJE A BUENOS AIRES

Sofia Haller
2. oldal

ESCRITURA HÚNGARA ANTIGUA LLAMADA ROVÁSÍRÁS

Miklós Székásy
3. oldal

SZENTMISE, EBÉD, KÖZGYŰLÉS ÉS SZÜLETÉSNAPOK A MINDSZENTYNUMBAN

Balthazár Márta
6. oldal

EL GRUPO KOLOMP DE VISITA EN EL HOGAR SAN ESTEBAN

Martha Balthazar
7. oldal

ÉLETEM FORDULATA, ÚJ OTTHONOM

*Dr. Monostory Jánosné,
Kövesligethy Ildikó*
8. oldal

AZ ORSZÁGGYŰLÉS ELNÖKE DR. KÖVÉR LÁSZLÓ LÁTOGATÓBAN ARGENTINÁBAN

Balthazár Márta 9-16. oldal

GONDOLATOK EGY HŐSÖKNAPI CSERKÉSZKIVONULÁS UTÁN...

Lomniczy Mátyás
17. oldal

SZÉPEN, HELYESEN MAGYARUL!

Lajtaváryné Benedek Zsuzsi
19. oldal

MAGYAR KÖRÖKBEN

Bonczos Zsuzsi
21. oldal

REINAUGURACIÓN DEL IFJÚSZOBA

El "ifjú" es un espacio recreacional libre para los jóvenes de la colonia húngara, dentro del club Hungária.

Este espacio se hizo extrañar mientras se mudó del frente hasta el fondo, lo que hasta ahora fue la biblioteca. Por la logística y dirección del proyecto hay que agradecer a **Paula Zaha** especialmente, a **Mátyás Lomniczy, Andi Zombory, Magdi Paál, Otto Nagy** y a toda la juventud húngara que trabajó para crear una vez más este lugar de encuentro.

Al "ifjú" todavía le faltan algunos retoques y un poco de color, pero va bien. La mesa de pool quedó por ahora relegada al cuartito de al lado, asique el metegol fue el campeón de la noche.

La fiesta inaugural se celebró el domingo 24 de mayo aprovechando que al otro día fue feriado nacional y se pudo descansar.

Telt ház volt! Había jóvenes descendientes de húngaros divirtiéndose en cada rincón, incluso en el balconcito que se ganó al aire libre. Disimulando con luces de colores la reja, se logra un efecto bonito y se puede disfrutar la vista hacia la cancha de tenis y más allá.

Los **hermanos Papp** fueron los dj's y luego se bailó al ritmo de tambores. No hubo quejas por ruidos molestos y la fiesta duró hasta que los integrantes se cansaron, juntaron todo y se fueron.

Celebro este espacio creado para los jóvenes, que son el motor de nuestra sociedad, y merecen este espacio exclusivo donde juntarse a forjar las ideas del futuro.

Por otro lado, en la parte superior izquierda de nuestra página web:

<http://buenosaireshirmon.wix.com/hirmondo> podrán ver el video de youtube que armé la semana pasada, inspirado en una grabación de voz que **Viki Jeffrey** mandó por whatsapp desde Europa contándonos un sueño que cuestiona la problemática de la asimilación cultural de nuestra colonia. También se encuentra en las redes sociales bajo el nombre de #savemagyararcserkeszet. El subtítulo húngaro está en proceso.

Disfruten este ejemplar!
Jó olvasást!

Kérem, adomány és reklám lehetőségekről a buenosaireshirmondo@gmail.com címen érdeklődjön.

Argentínai Magyar Segélyegylet

SZENT ISTVÁN OTTHON

Pacífico Rodríguez 6252, Chilavert

hogarhungaro@hotmail.com Tel: 4729-8092

Átmeneti lábadozásra vagy hosszabb időre hívja otthonába honfitársait. Magyaroknak mindig tartunk fenn helyet!

UN HOMENAJE A BUENOS AIRES

Llegué el 2 de mayo a las 14.30 a La Rural. Allí me encontré, en representación de la Federación de Entidades Húngaras a **Eva Szabó, Lisa Gröber y Dora Miskolczy**, esta última vestida con un traje típico húngaro. Entramos a la Feria del Libro y nos dirigimos al Pabellón Ocre, donde a las 15 hs. se presentó el evento "Las colectividades y la escritura", organizado en forma conjunta por la Legislatura Porteña y la Federación Argentina de Colectividades. Se trató de una demostración y explicación de la representación gráfica de diferentes culturas. La audiencia estaba salpicada de trajes tradicionales: japoneses, búlgaros y griegos entre otros.

La conductora abrió el evento con soltura y refirió que "La escritura es una huella que nos llega de un lejano pasado y que expresa tradiciones y un legado de la sociedades que nos precedieron". Luego presentó al Presidente de la Federación Argentina de Colectividades, **Juan Sarrafián**, que agradeció a las comunidades y a la Subsecretaría de Relaciones con la Comunidad de la Legislatura Porteña y su equipo por lograr que este tipo de encuentros sean cada vez más frecuentes. Sarrafián hizo énfasis en la importancia de "hurgar en la identidad de cada uno de nosotros; como argentinos, como inmigrantes y como descendientes de inmigrantes también."

Buenos Aires en tinta china

"Hoy vamos a escribir Buenos Aires, una palabra que nos contiene a todos. Una palabra que nos representa el hecho de vivir en esta ciudad que queremos tanto. La ciudad que, por casualidad, o porque fue elegida por ellos, nuestros padres, abuelos o ustedes mismos inmigrantes eligieron para vivir. Así que es nuestro homenaje, nuestra forma de traducirlo." Indicó Sarrafián. Para tal fin, el escenario disponía de un caballete para que las colectividades escribieran.

El primero que pasó fue un representante de la comunidad Japonesa. Contó un poco de la historia de Japón y de su cultura que en principio era oral. Con dibujos e imaginación, transmitió a la audiencia cómo se escribe a sí mismo hoy el país del sol naciente, e invitó a alguien de la audiencia a escribir Buenos Aires en Japonés. Luego, en representación de la colectividad húngara **Miklós Székásy** nos relató sobre el origen del "rovásírás", su significado de "muescas" y su complejidad. Habló también de su desempleo luego de la evangelización de Hungría, en tanto este modo de escritura tomó el peyorativo epíteto de "letras paganas". Siguieron otras colectividades como la griega, rusa, sirio-libanesa, china, eslovena, tailandesa y aymará compartiendo su propia representación escrita de Buenos Aires y pedazos de su historia. Los datos eran fascinantes y curiosos: vocales que no se escriben pero se pronuncian (del alfabeto árabe), alfabetos que luego de caer en desuso se usaban como códigos secretos (rovásírás), alfabetos que se movieron geográficamente (como el cirílico), movimientos que al escribir que emulan el ying yang (los ideogramas chinos), y hasta un alfabeto compuesto de nudos y colores (el Quipu de los Aymará).

A veces me doy cuenta de mis limitaciones al no poder transmitir lo que siento con la comunidad húngara, con ese "pedazo

La comunidad boliviana exhibiendo un Quipu Aymará

húngaro” que hay en mí.

¿Cómo explicárselo a alguien que carece de este amor por el folklore de su pueblo? Parece una obviedad, pero es necesario ratificarlo: hay algo de los pueblos que va mucho más lejos que una ciudadanía, mucho más lejos de dónde uno nace. Que se ancla a una afectividad emocional, que configura nuestro cerebro al darnos

pertenencia. Que uno relaciona a la familia, al hogar, a momentos importantes de nuestra vida. Que incluye la comida, las artes y la escritura. Que, al menos en mí, genera una empatía enorme cuando veo otros pueblos, latinoamericanos, europeos o asiáticos, exhibiéndose. Algo que tiene que ver con esa punzada de orgullo cuando estoy en alguna clase de la universidad y el profesor menciona algún autor húngaro.

En el pabellón Ocre, en un lugarcito de la Feria del Libro, la Federación Argentina de Colectividades, y representantes de cada colectividad homenajearon desde su cultura a Buenos Aires y al país que recibió a sus padres y abuelos. Y nuestro propio pueblo, de la mano de Miklós Székásy y la Federación de Entidades Húngaros se hizo presente.

Miklós Székásy

A Buenos Aires-i magyarok életéből

ESCRITURA HÚNGARA ANTIGUA “ROVÁSÍRÁS”

El alfabeto húngaro antiguo se conoce como “rovás” (en inglés “rovás script”) y es un sistema usado por los húngaros aproximadamente desde el siglo VI, es decir desde hace 14 siglos. Rovás significa muesca y el motivo del nombre es que las letras fueron grabadas originalmente en madera, a veces en metal o en hueso. Muchas veces se traduce este tipo de escritura al español como runas, pero esto no es una denominación correcta. Las runas eran las antiguas letras escandinavas y germánicas que sólo tienen parecido con las húngaras por las formas anguladas de la mayoría de las letras.

Muchos lingüistas proponían que el alfabeto húngaro proviene del turco antiguo. Las últimas investigaciones consideran que este origen no está comprobado y suponen que su origen se remonta a tiempos más

antiguos, quizás hasta los signos usados en cuevas de la edad de piedra. De ahí se originaron los alfabetos de los hititas, el pseudojeroglífico de Byblos y el posterior fenicio o el arameo imperial, posibles antecesores del alfabeto rovás. Pero los orígenes se pierden en la neblina del tiempo y aún no hay consenso científico al respecto.

Nicolás Székásy en la Feria del Libro
foto: Catalina Romero

Lo que es seguro que al llegar los húngaros en 895 a la cuenca de los Cárpatos, su lugar de patria actual, usaban ampliamente esta forma de escribir. En general grababan las letras en bastones de madera de manera de tallar los textos. Para las personas diestras al grabar una letra con la mano derecha sostenían el bastón con la izquierda y al darle vuelta hacia la derecha seguían grabando la letra siguiente. Por este motivo la escritura antigua era de derecha a izquierda. Aparentemente en el siglo IX y X la mayoría del pueblo dominaba la técnica de escribir. El hallazgo confirmado más antiguo es del siglo IX encontrado en una tumba en el sur de Hungría en el pueblo de Homokmégy en la cobertura de hueso de un carcaj que dice: *“Con las 10 flechas de este carcaj venceré”*.

Pero a fines del siglo X el cristianismo se empieza a introducir en el país y cuando San Esteban es coronado rey en el año 1000, se vuelve religión del estado. La escritura rovás se identifica con el paganismo y empieza a ser perseguido, sus muestras escritas se queman y destruyen. El idioma en que se escriben los documentos de la corte es el latín, el idioma húngaro acepta el alfabeto latino, pero con la dificultad que el latín sólo tiene 22 letras y el húngaro es mucho más versátil, al tener 47 sonidos de letras. El pueblo, al no aprender latín, sigue utilizando la escritura rovás, especialmente en Transilvania, cuyos habitantes húngaros se llaman székely y de ahí que ahora el alfabeto se llama escritura rovás székely. Luego del siglo XIII empezó a suavizarse la prohibición del uso de ese alfabeto antiguo y su uso gradualmente se volvió a ampliar. En muchos pueblos se mantuvo la tradición de escribir con esas letras, inclusive se enseñó en una cantidad de colegios hasta el siglo XVIII, en especial en Transilvania. Pero al unirse Hungría al imperio Habsburgo, el segundo idioma oficial además del húngaro era el alemán y una tercera manera de escribir era demasiado para el hombre común, el alfabeto rovás no se podía usar en

los escritos oficiales y lentamente perdió vigencia.

Sin embargo en ciertos círculos eclesiásticos se seguía usando el alfabeto antiguo, pero ya escribiendo de izquierda a derecha, al utilizar el papel para los mensajes. En especial fue importante su uso para el orden de los palotinos, único orden religioso de fundación húngara, y muy extendido en el siglo XVI en Latinoamérica para evangelizar a las tribus indias. Algunos de estos sacerdotes grabaron inscripciones en rovás en las paredes de algunas cuevas cerca de las poblaciones indias. Ya a partir del siglo XVII empezaron a venir masivamente los jesuitas para fundar las famosas reducciones indígenas, donde creaban comunidades donde los indios fueron bien tratados y defendidos contra los crueles colonizadores españoles y portugueses. Para estos los indios eran seres sin alma y podían ser esclavizados sin sentimiento de culpa. Muchos de los más renombrados jesuitas fueron húngaros, quienes para denunciar los malos tratos del régimen español y para evitar la censura se comunicaban con sus casas matrices escribiendo cartas en húngaro y hasta en latín con el alfabeto rovás. Algunas de estas cartas se conservan en museos y en la Biblioteca Nacional de Hungría. Es también interesante notar que en muchas facetas, como en signos de identificación de alfarería y en objetos de arte folklórico se usan tradicionalmente letras rovás, aunque el artista ni conozca su significado. También los pastores durante siglos usaban el rovás, grabando los importes anuales a cobrar del patrón en números rovás sobre bastones de madera.

En las últimas décadas hay un resurgimiento del interés para difundir este antiguo alfabeto. En Transilvania en las tablas de identificación en el límite de algunas ciudades el nombre se escribe en letras latinas y letras rovás. Ya a partir del siglo XIX los estudiosos empezaron a investigar las reglas y características de esta escritura para unificar criterios. En 2008 en una conferencia nacional en la ciudad de Gödöllő se definieron la denominación (“Székely-Hungarian rovás script”), la unificación de las formas de las letras y el modo como se puede utilizar este

alfabeto en el sistema digital, adaptado al Android, reconociéndolo como uno de los tesoros culturales húngaros.

ΛΞΗΤ4 ΛϷϷΞΜΧ
S E R I A S O N E U B

La palabra Buenos Aires escrita en letras rovás en su forma tradicional de derecha a izquierda.

COMISIÓN DIRECTIVA HUNGÁRIA 2015 - 2017

Presidente Honorario	Lomniczy José
Presidente	Paál Magdalena
Vicepresidente Ejec.	Lomniczy de Zaha Alejandra
Vicepresidente	Egey Julio
Vicepresidente	Zöldi Martin
Vicepresidente	Lomniczy Matias
Secretario	Retezár Mónica
Prosecretario	Kerekes Nicolás
Tesorero	Papp Cristina
Protesorero	Vass Perla
Mayordomo	Göndör de Tóth Emma
Mayordomo	Grabner Andrés
Asesor Legal	Alitisz Constantino
Vocal	Demes Alejandro
Vocal	Blahó Ervin
Vocal	Collia Nicolás
Vocal	Demes Francisco
Vocal	Honfi María Julia
Vocal	Kerekes Inés
Vocal	Kerekes Martin

Vocal	Micsinay de Benedek María
Vocal	Papp Eugenio
Vocal	Rácz de Papp Isabel
Vocal	Siraky de Németh Elena
Vocal	Ughy Victor
Vocal	Zombory de Demes Andrea
Vocal	Zaha Alejandro
Vocal	Zombory Esteban
Vocal suplente	Bonapartian Eduardo
Vocal suplente	Várszegi de Gröber Enriqueta
Vocal suplente	Zaha Maria Paula
Vocal suplente	Zólyomi Catalina
Vocal suplente	Patuel de Zöldi Cristina
C.revisora cuentas	Graul de Bonapartian Beatriz
C.revisora cuentas	Ijjas Árpád
C.revisora cuentas	Terek Sofía Marta
Tribunal de Honor	Balogh de Kesserü Judit
Tribunal de Honor	P. de Lomniczy María Paula
Tribunal de Honor	Rédl de Valentin Isabel

SZENTMISE, EBÉD, KÖZGYŰLÉS ÉS SZÜLETÉSNAPOK A MINDSZENTYNUMBAN

García Mata atya tartotta a szentmisét a Szent István kápolnában május 10-én, amikor a Buenos Aires-i magyarok megemlékeztek a Mindszentynum lelki alapítójáról, **Domonkos atyáról** és **Mindszenty bíboros** halálának évfordulójáról, akiről az intézmény a nevét kapta.

Sajnos egyre kevesebben vesznek részt ezeken az ünnepélyes szentmiséken, talán azért mert a prédikáció nem magyarul hangzik el, pedig úgy az ige felolvasása, mint az imák magyarul történnek és García Mata atya a szentbeszédben mindig nagyon igyekszik, hogy a hívek lelkére hasson és odaadással emlékezik meg azokról, akikért a szentmisét tartja.

Mire a szentmise véget ért, az ebédlő már hangos volt a vendégektől. Ott gyülekeztek

azok akik **Redl Isa** és **Trefán Erzsi** születésnapjára voltak hivatalosak és az egyesület évi közgyűlésére összehívott tagok.

A választékos finom ebéd után, az egyesület vezetői és tagjai a kápolnában tartották meg az igazán nagyon rövidre fogott közgyűlést, ahol **Wagner Gabriella** a Mindszentynum elnöknője beszámolt a tavalyi eseményekről és az intézmény anyagi helyzetéről, amiket a tagok elfogadtak. Utána mindannyian igyekeztek vissza az ebédlőbe a születésnapos köszöntőkre és a finom tortákra.

A két ünnepelt **ISA**, nagyon boldogan és meglegedve töltötte a születésnapját, szerető családi és baráti körben. Isten éltesse őket és adjon nekik még sok boldog hasonló születésnapot!

Redl Isa és Trefán Erzsi a születésnapos ünneplők családi és baráti körben

EL GRUPO KOLOMP DE VISITA EN EL HOGAR SAN ESTEBAN

Música y baile, rostros de alegría y felicidad y el colorido de polleras y delantales llenaron el gran salón de entrada en la tarde del 9 de mayo, cuando el grupo folklórico húngaro KOLOMP realizó su ensayo tradicional de los sábados compartido con los residentes en el Hogar San Esteban en Chilavert.

El resultado fue una tarde maravillosa, diferente, con intercambio de emociones entre los integrantes del grupo de baile y los residentes del Hogar. Los catorce bailarines vestidos especialmente para esta ocasión con un poco más vistosidad que la sencilla ropa de ensayo, le brindaron cierta festividad al momento. Los espectadores eran los residentes y algunos de sus familiares que se sentaron formando un gran círculo alrededor del salón, dentro del cual los bailarines mostraron sus habilidades. El baile de los varones donde ellos destacan su destreza, hizo estallar un caluroso y espontáneo aplauso del público

presente. El momento culminante de la tarde fue, cuando muchos de los residentes respondiendo a la invitación de **Kati Zólyomi**, se levantaron de sus sillas y disfrutaron bailando un csárdás guiados por los integrantes del grupo de baile.

Terminado el ensayo, el grupo fue invitado al comedor para compartir unas ricas empanadas y pizzas preparadas por las habilidosas manos de las chicas de la cocina y también para disfrutar de algunos dulces que llevaron los integrantes del grupo KOLOMP, quienes se distribuyeron en varias mesas para charlar con los residentes.

Fue una tarde diferente, donde estuvo presente el deseo de brindar y recibir, de revivir y olvidar, de enseñar y compartir los bailes, música y canciones del folklore húngaro, llevando la alegría a aquellos que durante toda su vida se brindaron para darle lo mejor a los suyos. Gracias a todos!

El grupo Kolomp y los residentes del hogar bailando

ÉLETEM FORDULATA, ÚJ OTTHONOM

Titokzatos hangok értesítették fiamat USA-ban, hogy napok óta betegeskedek, lázas vagyok. Nem várt, hanem rögtön jött, és egy hét leforgása alatt, menyemmel és unokámmal együtt kiürítettük lakásomat, becsomagoltam batyumat és máris itt voltam... Chilaverten, a magyar öregotthonban, az én új otthonomban.

Azt hittem ismerem, hisz gyakran jártam itt látogatóba. De ezt a csodálatos szellemet csak belülről lehet igazán látni. Micsoda együttműködés folyik itt! Mennyi önzetlen munka! **Eva**, a „jefa” (főnök), megy-jön, hozza a kimosott ruhát. **Feri** harcot vív a bürokráciával, a lehetetlen hatóságokkal, de nem hagyja figyelmen kívül a bennlakók ügyes-bajos dolgait sem. **Marta** a papírokat, számlákat rendezi az irodában. **Cristina** a jóga, torna és festőórákra egyenként keresi fel és kíséri a lakókat, hogy a legszebb színes ceruzákkal kifesthessék az előre nyomtatott rajzokat. **Matyi** a kevés idejéből, rám szánt egy egész órát, bár nem is ismert.

Csiki, Magdi látogatják az öregeket és foglalkoznak velük. **Karold** felügyel az éjjeli órákban. Volt már filmvetítés, és jöttek a **Kolompok** táncolni.

Hihetetlen összmunka van itt! A személyzet nagyon kedves, szolgálatkész, úgy tűnik, mindenkit nagyon szeretnek. És nagyon sokat dolgoznak!

Az ennivaló kitűnő! Még feketekávét is kapunk ebéd után! Csodálatos! A felújított mosdók, az átalakított konyha, a lift mind hála a **magyar állam adományának**, amiért **Zsuzsika** nagyon sokat lobbizott és harcolt.

Még sokan mások is dolgoznak itt, idealizmusból, szeretetből, de én még csak pár hete vagyok itt és még nem láttam mindent.

Nagyon hálás vagyok, amiért olyan kedves mindenki hozzánk, és annyi időt szánnak ránk!

Meleg Judit

A HÓNAP GONDOLATA

*„A magyart is tanulni kell, még született magyarnak is.
Ha nem csiszolja, újítja folytonosan, berozsdásodik.”*

Kodály Zoltán

AZ ORSZÁGGYŰLÉS ELNÖKE DR. KÖVÉR LÁSZLÓ LÁTOGATÓBAN ARGENTINÁBAN

Május 24-én a déli órákban érkezett Chiléből előzetes látogatásából, **Dr. Kövér László** az Országgyűlés elnöke feleségével, **Bekk Máriával** és egy hattagú kísérettel, hogy eleget tegyen egy hat napos programnak Argentínában.

CHACARITA-I TEMETŐBEN

Kellemesen langyos volt a vasárnapi őszi délután, amikor a küldöttség és az argentinai Magyar Nagykövetségről **Barcsi Gyula** nagykövet, **Nagy Balázs** konzul, **Pintér Gabriella** Gazdasági és Üzleti attasé és **Magyar Zoltán** adminisztratív vezető megérkeztek a Chacarita-i temetőbe. A németek parcelláján egy magyar címerrel és hőseink és mártírjaink emlékére elhelyezett márványtablákkal díszített Hősök Fala van. Itt minden évben, május utolsó vasárnapján a magyar kolónia intézményeinek képviselői és tagjai megemlékeznek hőseikről. A díszbeszéd, a hazafias versek, a himnuszok és az imádságok magyar és spanyol nyelven hangzottak el.

Szabó Éva, az Argentin Magyar Intézmények Szövetsége (AMISZ) nevében fogadta a látogatókat majd a zászlók és a leány és fiú cserkészcsapatok kettes sorban bevonultak a Szent László Iskola képviselői mellé.

Az argentin himnusz a műsor elején, a magyar himnusz a műsor végén hangzott el a közönség hangján és mindkettőt a Buenos Aires-i rendőrség rezesbandája **José Silveyra** vezénnyel kísérette.

A Szent László Iskola két argentin tanulója

és a Zrínyi Ifjúsági Kör (ZIK) nevében **Avedikian Sirun**, **Makkos Sebestyén** és **Ijjas Christian**, spanyolul és magyarul olvasták fel hazafias verseiket.

A megemlékezést spanyol nyelven **Jakabné Török Zsófia** tartotta, tudatva, hogy miért és mióta emlékezünk meg mi magyarok hőseinkről, otthon és a világ minden táján ahol magyarok élnek. Röviden ismertette a budapesti Hősök Terének történetét majd a Buenos Aires-i hősök falának a történetéről a következőket mondta: A falat a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége (MHBK) argentinai tagjai avatták fel ünnepélyes keretek között 1956. május 20-án. A kivitelezés **Ivanovichs János** szobrász MHBK tag munkája volt, **Vass Béla** mérnök tervezése alapján. Ezeket az adatokat még életben **vitész Ladányi Domonkos** adta tovább Török Zsófiának. Majd megemlékezését így fejezte be: „Szükséges ismerni és tisztelni a múltat, hogy szembeszállni tudjunk a jövővel.”

A díszbeszédet magyarul **Dr. Kövér László** tartotta és ilyen és hasonló gondolatokat vetett fel. A történelem-oktatásunkban nem a magyar honfoglalás utáni, kalandozásoknak nevezett európai hadjáratainkra vagyunk büszkék, hanem későbbi honvédelmi és szabadságharcainkra. Az I. Világháborút modern történelmünk nagy tragédiájának

nevezte, mert rombolása mindmáig hat és a következménye megroppantotta a családokat, csökkentette a születéseket és megindította a tömeges kivándorlást az országtól elszakított területekről. A régi kivándorlókhoz főleg a II. Világháború után, különösen Buenos Aires térségébe érkezett számos magyar. A világ csodájának nevezte az argentinai magyarságnak mai napig is élő 21 egyesületét és négy bejegyzett egyházi közösségét, saját újságát és ifjúsági mozgalmait fenntartva olyan nagyszerű eszközökkel, mint a magyar dalkincs és a kivételesen gazdag táncgyományunk. Megható élménynek nyilvánította látni és hallani az argentinai magyarság ifjú nemzedékének és a magyar cserkészcsapatok tagjainak megemlékezését hőseink tiszteletére, és hogy a magyar kolónia és argentin hozzátartozóik lelkesen vesznek részt ezen az ünnepségen.

Míg a II. Világháború után Magyarországon a hősokról való megemlékezés lekerült a napirendről, és szép lassan feledésbe merült, addig a nyugati világban szétszóródott magyarok őrizték a magyar hősök kultuszát és évről évre megemlékeztek a hősök napjáról. Az anyaország részéről ezért hála és köszönet illeti a nyugati magyarságot, amit a magyar Országgyűlés nevében is kifejezett és megkérte, hogy őrizzék továbbra is e szép és nemes hagyományt.

Díszbeszédét a következő szavakkal fejezte be: „Vörösmarty pontos kifejezésével, megmaradunk, ha nemzetünknek RENDÜLETLENÜL hívei maradunk. Így válaszoltunk Trianon gyásznapiján, a közösségünk szétszakításának dátumán azzal, hogy azt a Nemzeti Összetartozás

Dr. Kövér László és felesége Bekk Mária, a delegáció kivéve a tolmács, és Barcsi Gyula nagykövet

Napjává tettük. Legyünk büszkék összetartozásunkra, a minket összekötő gazdag kulturális hagyományra, és dolgozzunk együtt országaink kapcsolatainak elmélyítésén. Kívánok sok örömet ebben a szép munkában!”

Az Egyházak nevében spanyol nyelvű imával **Nt. David Calvo** lelkész emlékezett meg, amit magyarul, a Miatyánkkal fejezett be a közönséggel együtt.

A négy koszorút a magyar falnál és a német műemléknél a cserkészek segítségével és az egyesületek elnökeinek kíséretével helyezték el.

A HUNGÁRIÁBAN

Amagyar himnusz után kivonultak a zászlók, a küldöttségek és a közönség széteszlott, de nem mindenki ment haza, mert a délutáni program folytatódott a Hungáriában, ahol **Lomniczy József**, tiszteletbeli elnök és **Paál Magdolna** a frissen megválasztott elnöknő fogadták a látogatókat az Egyesület nevében, majd az intézménynek képviselői köszöntötték a vendégeket.

A találkozóknak a célja az volt, hogy azok az

intézmények, amelyek a Hungária égisze alatt működnek bemutassák magukat.

Lajtaváryné Benedek Zsuzsi beszámol a ZIK működéséről

A Hungária Könyvbarátok Köre (HKK) Kölcsönkönyv és Levéltár volt az első, a könyvtárfelelős **Haynalné Kesserű Zsuzsanna** előadását a színpadon elhelyezett vászonra vetített képekkel támasztotta alá. A Zrínyi Ifjúsági Kör (ZIK) nevében **Lajtaváryné Benedek Zsuzsanna** számolt be, szintén vetített képek segítségével. A Cserkészlet működését **Lomniczy Mátyás** cserkésztsízt, argentinai Körzeti Parancsnok ismertette. A Regös Néptánc csoportot, vezetője **Bonapartian Eduárd** mutatta be. **Zólyomi Katalin**, a néptáncosok tanára és koreográfusa rövid írása szerint, a CEFRE Népzenekart és a KOLOMP felnőtt Néptáncgyűttest **Egey Gyula**, a Hungária egyik alelnöke és az est bemondója, mutatta be. **Gorondiné Meleg Judit** pár szóval ismertette **Leidemann Sylvia** nevében a Coral Hungária, azaz az Ars Hungarica Kultúra és Zeneterjesztő Civil Szervezeteket, amelyeknek Leidemann Sylvia a karmestere és elnöknője. A valóságban a bemutatás néhány rövid dallammal történt, amivel a kórus tagjai, megajándékozták a közönséget. A Hungária Vívó Csoport működéséről **Grabner András** számolt be. Elmesélte az alakulat történetét.

Jelenleg **Gáspár Csaba** többszörös bajnok tölti be a tanári szerepet és két tanulója **Vásquez Rocio** és **Corradini Leandro** pár perces bemutatóval hitelesítették az elmondottakat. Amikor véget értek a bemutatkozások a közönség a Cefre népzenekar kíséretében elénekelt a magyar himnuszt.

A díszteremből az ebédlőbe vonult a résztvevők nagy része, ahol az ízletes magyar vacsora mellett, kötetlen beszélgetés következett. Az est vége felé, a társaság belekapcsolódott a fiatalok kezdeményezésére a magyar népdalokba amelyeknek dallama megtöltötte a termet. A magyar delegáció, a Buenos Aires-i képviseltek, a fiatalok és a nem annyira fiatalok együtt nótáztak. Még mielőtt szétszóródott volna a társaság **Dr. Kövér László** az Országgyűlés nevében ajándékokkal lepte meg a kolóniát. Átadott egy olyan magyar zászlót, amely még nemrég az Országházban lobogott, egy lekicsinyített replikáját Matl Péter munkácsi szobrász művéről, a Vereckei Honfoglalási emlékműről, amely a kelet és a nyugat közötti kaput jelképezi. Hét tömbből áll, amelyek a Kárpátokon átvonuló hét honfoglaló törzset szimbolizálják, míg a kapu nyílásában a vérszerződésre emlékeztető oltárkő található. Végül is Magyarország Alaptörvényeit díszkiadásban, amelyet az Országgyűlés 2011. április 18-i ülésnapján fogadott el. Az ajándékokat a Hungária nevében **Paál Magdolna** elnöknő vette át.

A
MINDSZENTYNUMBAN
Másnap a magyar nagykövetség

szervezésében, a napi program rövid városnézéssel kezdődött. A megérkezés az ebédre a Mindszentynumba, koradélutáni egy órára volt megbeszélve.

Wagner Gabriella a Mindszentynum elnöknője és **Szabó Éva** az AMISZ elnöknője fogadták a személyiségeket és pár percet szánva rá, körüljárták a Szent István kápolnát ahol **Dr. Kövér László** megtekinthette a Csíksomlyói Madonna argentínai kegyhelyét.

Az emeleti díszteremben csinosan megterített asztalok fogadták a vendégeket.

Fóthy Zsuzsi, az intézmény kulturális menedzsere volt a konferanszié, és miután köszöntötte a tisztelt vendégeket, átadta a szót Szabó Évának és Wagner Gabriellának, akik röviden ismertették az épület és a benne működő egyesület történetét.

Barcsi Gyula nagykövet megköszönte a meghívást és köszöntötte az intézmények vezetőit és a vendégeket, majd átadta a szót **Dr. Kövér Lászlónak**, aki valóban meghatottan beszélt az argentínai magyarok szívélyes fogadtatásairól és szeretet megnyilvánulásáról, amit általában a külföldi utazásai alatt különleges módon tud értékelni. Megemlítette fontosságát a kölcsönös segítségnek az anyaország és a világ minden tájára szétszórta magyarok között és kiemelte, hogy az utóbbi öt évben milyen komoly súlyt fektet a kormány ennek érdekében. Felhívta a figyelmet, hogy a jelenlegi, a Nemzeti Együttműködés Rendszerét építő kormány újraszervezi kapcsolatait, összhangban a külpolitikájával elindított Déli Nyitással, melyben Latin-Amerika kiemelt figyelmet érdemel.

Ezután sor került a bemutatkozásokra.

Először a küldöttség tagjai tették ezt, ültetési sorrendben. **Sárdi Péter**, külügyi igazgató az Országgyűlés nemzetközi kapcsolatainak szervezéséért és a külügyi tevékenységet végző képviselők külpolitikai felkészítéséért felelős hivatal vezetője. Örömmel említette, hogy ez volt már a második alkalom, hogy hivatalos úton Argentínában jár, ahol rokonai is vannak. **Veress László**, az Elnöki Titkárság vezetője, az elnök közvetlen irányítása alatt végzi feladatait, azaz a koordinációs, iratkezelési, program-szervezési és külső kommunikációs, valamint titkársági feladatokat látja el. **Bekk Mária**, az elnök úr házastársa, néprajz-történelem szakos középiskolai tanár, 2013-tól a szigetszentmiklósi járási hivatal vezetője, három felnőtt gyermek édesanyja. **Bartos Mónika**, Országgyűlési képviselő, a magyar–latin amerikai Interparlamentáris Unió baráti tagozat elnöke. **Tóth László**, az Országgyűlés Örség parancsnoka, feladatai közé tartozik a házelnök személyi védelme, az Országház és az Országgyűlési Irodaház objektum védelme, tűzbiztonsági, díszelgési és protokolláris feladatok ellátása is. **Szilágyi Zoltán**, sajtófőnök és **Hatás Péter** magyar, spanyol, illetve angol nyelvkombinációban dolgozó tolmács és fordító.

A helyi egyesületek képviselői, vagy azok helyettesei nagyon röviden mutatkoztak be. Jelen voltak a következő intézményektől: Magyar Református Egyház, Krisztus Keresztje- Magyar Evangélikus Gyülekezet, Mindszentynum Zarándokház-Magyar Katolikus Káplánság, EMESE Kultúra és Ifjúságfenntartó Testület, 39 sz. Magyarok Nagyasszonya Icscs, 18 sz. Bartók Béla cscs., Regös Magyar Néptáncgyűttes, Kolomp felnőtt Néptáncgyűttes, Cefre

Népzenekar, Magyar Segélyegylet Szent István Öregotthon, Magyar Irodalmi és Kultúrtársaság, Vitézi Rend Argentínai Csoport, Szent László Iskola, Hungária Egyesület, Magyar Harcosok Bajtársi Közössége, Szent István Kör, Valentin Alsina Magyar Dalkör, Ars Hungarica Kultúra és Zeneterjesztő Civil Szervezet, Coral Hungária, Córdobai Magyar Kör és még sok más olyan tagja a kolóniának, akiknek nincs egy megadott tisztségük, de fáradhatatlanul dolgoznak a magyarságért.

középen Dr. Kövér László Wágner Gabriellával és Fóthy Zsuzsával a Mindszentynum elnöknője és kulturális Menedzserével

Miközben a finom ebédet mindenki jóízűen elfogyasztotta a Cefre Népzenekar három tagja, **Benkő Sándor**, **Jeszenszky Böhm Zsuzsanna** és **Benkő Sándorné, Carolina Sorbello**, széki, sárközi, kalotaszegi dallamokkal vidámította a délutánt és kísérte a Regös Néptáncgyűttes különböző páros táncait, igazi magyar vidéki hangulatot keltve.

Sajnos minden jó egyszer a végire ér, így történt ezzel az ebéddel is. A küldöttségnek még más műsora volt a délután folyamán, így búcsút vettek, de előtte még átadták ajándékaikat **Wagner Gabriellának**, aki nagy örömmel és megtiszteltetéssel fogadta a Mindszentynum vezetősége nevében. Az

ajándékok ugyanazok voltak, mint amit a Hungária Egyesület kapott az előző nap. A vendégek eltávoztak, de az elmúlt órák kellemes hangulata még egy ideig ott lebegett a légkörben és csendes társalgásra hívta a még kitartóan ott maradt embereket.

A NEMZETI KATONAI ISKOLÁBAN

A következő program a Nemzeti Katonai Iskolába vezette a látogatókat. Esős reggel után, lassan megpróbált kisütetni a nap mire Dr. Kövér László és kísérete megérkezett a fővárostól negyven kilométerre fekvő Nemzeti Katonai Iskolába, ahol a kolóniából egy körülbelül húsztagú magyar küldöttség várt rájuk, hogy a hivatalos ünnepély elkezdődjön.

A Nemzeti Katonai Iskola igazgatója **Carlos Alberto Podio** dandártábornok és a protokoll és ceremónia főnöke **Edgardo Freites** ezredes fogadták a látogatókat, megadva a disztingvált vendégeknek a legmagasabb rangú tiszteletet.

Carlos Alberto Podio dandártábornok átveszi a címeres magyar zászlót amit Dr. Kövér László ad át az Országgyűlés nevében

A Nemzeti Katonai Iskola alapítója Csetz János, magyar tábornok (és argentin ezredes) a XIX. században az 1848-49-es

szabadságharc után elhagyta hazáját, és 1859-ben Sevillában kötött házasságot egy nemes családból származó argentin kisasszonnyal. Így került aztán Argentínába egy évvel később.

Úgy az Országgyűlés elnöke, mint a Nemzeti Katonai Iskola igazgatója, megajándékozták egymást, az iskola múzeumában ahol megtekintették Czetz János tábornok emléktárgyait. Az iskola kapott egy címeres magyar és egy katonai zászlót és az Országgyűlés elnöke kapott egy porcelán tányért.

Az ünnepély folytatásaként az iskola kápolnája előtt felsorakoztak az Iskola zenekara és egy kadétokból álló alakulat, és elhangzott mindkét ország himnusza, majd az iskola plébánosa elmondott egy fohászt.

Carlos Alberto Podio dandártábornok a Nemzeti Katonai Iskola Igazgatója beszédében elmesélte, hogy amikor az Nemzeti Katonai Iskola 100 éves évfordulóját ünnepelték az újonnan épült kápolna is fel lett szentelve. Akkor a bejárati diadalív alatt bevonult a gyalogság Czetz János hamvaival, amelyeknek díszlövéssekkel és csendes perccel adtak méltó tiszteletet és a kápolnában lettek elhelyezve. Pár szóban megemlékezett Czetz Jánosról, felsorolva cselekedeteit az argentin katonaság fejlesztésének érdekében. Megköszönte a zászlót, ami aznap örök helyet talált a Czetz múzeumban. Tudatta, hogy **Dr. Kövér László** és delegációja nagy megtiszteltetés számukra és hogy minden magyar közösség tagját szívesen látja Czetz házában. Megköszönte a látogatást.

Dr. Kövér László Országgyűlés elnöke viszonzta köszönetét a fogadtatásért, mint

mondta kölcsönös volt a megtiszteltetés. Messziről jöttek, Magyarország Argentínától nagyon messze van. De ez az óra, amit az

A kápolna előtt, Barcsi Gyula nagykövét, Bekk Mária, Dr. Kövér László, Carlos Alberto Podio dandártábornok, és az iskola plébánosa

Iskolában töltöttek el, azt igazolja, hogy a két ország nincs messze egymástól, mert történelmüket a XVIII. században a jezsuiták kötötték össze, a XIX. században a földművesek és mesteremberek, majd az I. Világháború után, amikor Magyarország szét lett osztva, a sok kivándorló. A II. Világháború után megint sokan menekültek Argentínába és az 1956-os forradalom után többen éppen itt találtak otthonra. Sok leszármazott, akik már itt születtek, itt élnek, jó magyarok és jó argentinok egyszerre.

Összehasonlítást tett az argentin és magyar XIX. században élő hősekről, San Martin tábornok és számtalan más argentin hős ugyanazokért az eszmékért harcolt, mint magyar hőseink az osztrák elnyomás elleni szabadságharcban. A történelemnek van egy fontos napja: ugyanazon a napon lett megünnepeelve az argentin 1810. május 25-e és a magyar 1848. március 15-e. 1810 után Argentína megkapta függetlenségét, Magyarország viszont 1848-ban megbukott. Czetz János honvédtiszt ezért hagyta el hazáját, így került Argentínába, ahol tudását

hasznosította és elismerésre méltó katonai pályát futott be.

Megköszönte az iskola igazgatójának és vezetőségének, hogy ápolják Czetz emlékét és ezáltal tiszteletet adnak azoknak a magyaroknak, akik itt hozzájárulnak az argentin élethez. Czetz nemcsak egy kapcsolat ma a két ország között, hanem a jövőben is képe lesz a virágzó magyar-argentin kapcsolatnak és barátságának.

Amikor a díszbeszédeknek vége volt, újabb meglepetésben és tiszteletadásban volt része a jelenlevőknek. Katonai repülő és helikopterek felülrepülték az iskolát. Távozásuk előtt a látogatók megtekintették a Katonáság Dicső Csarnokát, ahol az alsó és felső emeletek falain az iskola igazgatóinak, a különböző csaták és hősök és személyiségeknek a festményei vannak kiállítva.

Onnan visszatérve a bejáráshoz, elbúcsúzott a delegáció, megköszönve a szívélyes

fogadtatást. Ez az alkalom, minden résztvevőnek egy felejthetetlen emlék marad.

A MAGYAR NAGYKÖVETSÉGEN

A záró találkozás a magyar körökben a Nagykövetségen késő délutáni órára volt megbeszélve és egyben ez volt az alkalom, hogy az AMISZ vezetősége elbúcsúzzon az Országgyűlési delegációtól.

Barcsi Gyula nagykövet felkérte az intézmények vezetőit, hogy mindenki röviden mutakozzon be és mesélje el, hogy az általa vezetett intézménynek mi a célja, milyen problémákkal küzd és mik a tervei a jövőre való tekintettel. **Szabó Éva**, az AMISZ elnöknője szervezetenként mutatta be a vezetőket, majd sorban mindenkinek megadódott az alkalom, hogy tájékoztassa **Dr. Kövér Lászlót** és a küldöttséget, arról az intézményről, amit vezet. Jelen voltak az AMISZ pártoló tagjai is, Córdoba

Búcsúest a Nagykövetségen

tartományból és az 1000 kilométerre fekvő Chaco-ból, sőt még Uruguay is képviselve volt.

A rövidre fogott beszámolók, hálaadások a különböző magyarországi szervezeteknek az anyagi támogatásokért, és a nehézségek és gondok ismertetése, amivel szembe kell szállni nap, mint nap a fennmaradás érdekében, úgy is, mint az egyre gyengülőbb magyar nyelvtudás, ami részben a vegyes házasságokkal növekszik és minden intézményben gond, mégis időben belenyúlt az estébe.

Szabó Éva a Szövetségi tagok nevében átadott egy kis emléket **Dr. Kövér Lászlónak**, amit az Országgyűlés elnöke viszonzott egy magyar zászlóval majd

röviden Ő is válaszolt az előadottakra. Mint minden alkalommal, amikor a kolónia tagjaihoz szólt, háláját fejezte ki az argentinai magyaroknak, hogy ennyire messze az anyaországtól, nagyon sok év elteltével, még mindig igyekeznek megtartani magyarságukat és azt a mindennapi életben is gyakorolják.

Mialatt még egy ideig folyt a kötetlen beszélgetés, a Nagykövetség megvendégelte a jelenlevőket különböző hideg és meleg ínyencfalatokkal és italokkal. Lassan bekövetkezett a búcsúzás pillanata, kellemes és jó hazatérést kívántak az utazóknak, akik több mint valószínű, hogy megelégedve távoznak Argentínából, ahol minden megmozduláson őszinte meleg szeretettel fogadta őket a magyarság.

" RÖVIDHÍR

1 KENYÉR 1 EURÓ KAMPÁNY

Kerekes Ági és **Vass Gyöngyi**, átadták Budapesten **Claudio Giacomionak**, magyarországi argentin nagykövetség tanácsosának, a Buenos Airesben összegyűjtött adományt, a **Magyar Református Szeretetszolgálatnak**. Örülünk, hogy tudtunk segíteni!

Szabó Éva

Az átadásnál

GONDOLATOK EGY HŐSÖKNAPI CSERKÉSZKIVONULÁS UTÁN...

Számtalan éve, minden május végén „hagyományszerűen” a cserkészek kivonulnak az MHBK, ill. most AMISZ által szervezett Hősök Napi megemlékezésre a chacaritai német temetőbe.

Hagyomány... Temető... Hősök... Koszorúk... „Bajtárs a bajtársért...”.

Hogyan lehet elmagyarázni ezeket a fogalmakat egy 13 éves kamaszkorú gyereknek...? Nem könnyű. Talán lehetetlen. De talán nem is kell. Ha majd felnőtt, akkor talán megérti, és akkor mosolyogva visszagondol, hogy kiskorában ott fagyoskodott többször a temetőben egy májusi vasárnap délután...

Érdeemes a fiatal cserkészeket „kirendelni” ilyen fajta rendezvényre...? Bizonyára érdeemes, mert a hagyományörzésnek, a tiszteletnek, kétség kívül van nevelő értelme.

Amit talán, mint az intézmények vezetői át kéne gondoljunk értelmesen, hogy melyik hagyományokat, milyen megemlékezéseket akarunk megőrizni, folytatni, illetve melyekre érdemes meghívni a fiatal cserkészeket, hogy vegyenek részt. Hősök Napján kívül van két nagy nemzeti ünnepünk, egyesek dupla szervezéssel két helyen, Trianon megemlékezése, Mindszenty emlékmise, Szent István tüze, stb.. Néha úgy érzem, kedves magyar közösségünk is „belefárad” a sok rendezvénybe, és kedvtelenül, vagy muszájból van ott, vagy egyáltalán el se megy... Javasolom jövő év elején átnézni az évi eseménynaptárt, és értelmesen eldönteni milyen rendezvényeket akarunk és melyekre érdeemes a 13 éves kamasz cserkészeket „kirendelni”.

Jó Munkát!

Lomniczy Mátyás – Argentin Körzeti Parancsnok.

Dr. Kövér László a cserkészekkel, fotó B.M.

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívjuk Önt, kedves családját és barátait, intézetünk védőszentjének, **Szent László királynak** emlékére, hagyományos ünnepségünkre, ami iskolai órán belül lesz **2015 év, június hóban, 26.-án** pénteken reggel: **10 órakor**

délután: **14 órakor**

Azután lesz egy rövid fogadás.

*A Szent István Kör vezetősége
A Szent László Iskola igazgatósága*

Mariano Moreno 1666 – Olivos.

INVITACIÓN

Con todo nuestro aprecio lo invitamos a Ud., su familia y amigos a participar del tradicional acto en recordación de nuestro patrono, el **rey San Ladislao** que se realizará dentro del horario escolar el próximo **viernes 26 de junio de 2015**; por la **mañana** a las **10 hs**;

Por la **tarde** a las **14 hs**.

Luego se ofrecerá un breve refrigerio.

*Comisión Directiva del Círculo de San Esteban
Personal Directivo del Colegio San Ladislao*

Mariano Moreno 1666 – Olivos.

A Buenos Aires-i Hírmondó örömmel fogadja a kedves Olvasó anyagi támogatásait. Felajánlásait argentinai, egyesült államokbeli és magyarországi számlán tudjuk fogadni. A számlaszámról a Hírmondó szerkesztőségénél lehet érdeklődni, e-mail cím: buenosaireshirmondo@gmail.com. Köszönjük, hogy támogatásával hozzájárul a Hírmondó megjelentetéséhez!

A Buenos Aires-i Hírmondó hirdetési lehetőséget kínál magánszemélyek és vállalkozások számára. Felvilágosítás a hirdetési feltételekkel és árakkal kapcsolatban a buenosaireshirmondo@gmail.com e-mail címen kérhető.

SZÉPEN, HELYESEN MAGYARUL!

A múlt nap odaszólt hozzám valaki: „De jó, hogy elemzed a magyar nyelvet, annyit tanulok belőle!” Aztán mástól is hallottam hasonló hozzászólást. Drótpostán is egyfolytában kapom a jobbnál jobb szövegeket a nyelvvel kapcsolatban és ezeknek mind nagyon örülök, hiszen milyen jó érzés az, amikor az ember hasznosat tud nyújtani. Milyen örömet jelent, hogy másokat is érdekli a magyar nyelv, hogy mások is törődnek a nyelv ápolásával. A nyelv olyan, mint egy virágoskert. Ha mindennap gondozzuk, locsoljuk, akkor a kert szépen virágzik és zöldül. A nyelvet is, ha istápoljuk, ha olvasunk, ha tanulunk hozzá naponta valamit, akkor rügyezik, virít és sarjad, akkor örömet jelent a nyelv csengése, a bő szóincse, a szavak gördülékeny folyása. Mi vagyunk a magyar nyelv kertészei. Rajtunk múlik, hogy kertünkben csak csalán nő majd, vagy lesz-e bennük muskátli, rózsa, pipacs és nefelejcs. Legyen benne mindenféle! Legyen benne szegfű, zsálya, tulipán, rozsmaring, csipkebokor, de legyen mindenféle fűszer is! Gyömbér, borsikafű, kapor és majoránna!

1) TÉRJÜNK A TÁRGYRA! Most, hogy újra elindult a magyar tanfolyam felnőtteknek a Hungáriában, újra ezzel küszködünk: a híres nevezetes tárgyesettel! Beszéltünk már a magyar nyelvnek ennek a sajátosságáról: a TÁRGY-ról. Amikor egy főnév (sustantivo) a mondatban tárgyeset (objeto directo), akkor kap egy T-betűt.
A kutya szép. (itt a főnév alany- sujeto-)
A kutya eszik (a főnév alany)
A kutya a kertben van, (a főnév alany)
Kati kapott egy kutyát (a főnév tárgy – kap egy „T” betűt, a tárgy ragját!)
Láttam egy kutyát (a főnév tárgyeset)
Mi figyeljük a kutyát. (a főnév tárgyeset)
Tehát világos előttünk, hogy a tárgy ragjának ott kell lennie. De ne pazaroljuk a tárgy ragját! Vigyázzunk rá! Nem szabad túlzásba vinni ennek a rövid t-ragnak a használatát!!

Hányszor hallottuk már, vagy mondtuk mi magunk, azt, hogy:

„**Aztat** igazán nem mondhatod! Vidd el egyúttal **eztet** is. Már **ötet** is megkérdezték!”

Miért helytelenítjük a példamondatok tárgyragos alakjait? Miért mondjuk „**aztat**” „**eztet**” „**ötet**”? Elég annyi, hogy **AZT**, már ott van a híres nevezetes tárgyrag **T** betűje. elég annyi, hogy **EZT**, nem kell több tárgyrag, csak egy kell, az elég!! Ragpazarlás nélkül, helyesen és gazdaságosan tehát így szólnak a kifogásolt példák:

„**AZT** igazán nem mondhatod! Vidd el egyúttal **EZT** is. Már **ÖT** is megkérdezték!”

2) KÉRDEZNI KÖNNYŰ...

Úgy gondoljátok kérdezni könnyű? Szerintem nem. Van magyarban egy kis szó, az –e **kérdőszócska**, ami nagyon bonyolítja a dolgokat. S, hogy nem mindenki tud bánni vele, azt a következő kérdések tanúsítják, amelyek gyakran csúsznak ki szájunkon: “Nem-e láttátok a táborparancsnokot? El-e mész hozzájuk? Meg-e találtátok a helyes megoldást? Megtetted-e volna te is?” **Ezek mind hibás szórendű kérdő mondatok!!** Látjátok? Kérdezni nem is olyan könnyű. Nos, megpróbálom elmagyarázni:

Az –e szócskával az állítmányra (predicado verbal) kérdezzük. A kérdést nyelvileg az –e szócska fejezi ki, segítségével azt akarjuk megtudni, hogy megvan-e, megtörténik-e valami, cselekszik-e valaki vagy sem. Tehát az –e szócskát az állítmányhoz kell kapcsolnunk. Na, akkor most keressük meg a hibás mondatok állítmányát:

- Nem *láttátok* a táborparancsnokot. Melyik az állítmány? *Láttátok*. Akkor helyezzük az e- kérdőszót az állítmány mögé: **Nem láttatok-e a táborparancsnokot?**
- *Elmész* hozzájuk. Állítmány: *elmész*. Akkor az e-szócska mögé kerül: **Elmész-e hozzájuk?**
- *Megtaláltátok* a helyes megoldást.

Állítmány: megtaláltatok. Akkor az e-szó hova kerül? Tudod már?

Megtaláltatok-e a helyes megoldást?

- Meg *fogod* próbálni. Mit is állítunk? Azt, hogy fogod. Tehát a kérdés így hangzik:

Meg fogod-e próbálni? Fogod-e megpróbálni?

- *Megtetted volna* te is. Ez a mondat feltételes múltban van. Melyik az állítmány? Megtetted volna. Akkor hova helyezzük az –e szót?

Megtetted volna-e te is?

Mondhatjuk akkor, hogy könnyű kérdezni, ha mindig gondolunk arra, hogy az **e-szócskának** a helye közvetlenül az állítmány után van. Megértettük-e? Nem volt-e érthető a magyarázat?

3) ÍRJUNK HELYESEN.

Tudjuk, hogy a **felszólító mód** jele magyarban a **J-** betű. Ma olyan igékkel foglalkozunk, amelyek GY- betűre végződnek. Figyeljük csak, hogyan írjuk helyesen:

HAGY: **HAGYJON** békében!

FOGY: **FOGYJON** le!

FAGY: **FAGYJON** meg!

VÁGYIK: **VÁGYJON** másra!

Akkor hogyan írjuk azt, hogy „higgyen”? GY-J?? Úgy, mint az előző példákat? De nem ám! Az Istenért sem! Miért? Mert az alapige az nem GY-re végződik. Az alapige az HISZ. Tehát más csoportba tartozik! Az SZ-betűk csoportjához tartozik. Kik vannak ebben a csoportban?

VISZ: VIGYEN!

VESZ: VEGYEN!

TESZ: TEGYEN!

LESZ: LEGYEN!

De vigyázat! Mert van egy kis eltérés! A HISZ igének a felszólító GY- betűje hosszú, megnyúlik! HISZ: ez egy komoly és mély ige. Legyen a GY- betűje is dupla!

HISZ: HIGGYEN! HIGGYÉL! HIGGYETEK!

HIGGYENEK!

Ne feledkezzünk meg erről a szabályról sem!

Fontos, hogy ne törődjünk bele abba, hogy rosszul írunk. Tegyük egy erőfeszítést, és ápoljuk anyanyelvünket!

Hernádi Sándor könyve alapján „Helyesen, szépen magyarul”

„Ne félj, csak higgy!”

HUMOR

MA szentistváni Magyarországon a gyerekeknek csak a 99 százaléka született anyaméhben. A többi, egy százalék, Fiumében.

Nicolás Kocsard-tól hallottuk

LETTI KERESZTÁMÚ SZÜLETÉSNAJPA

Boldogan kezdem beszámolómat magyar körünk egy kimagasló eseményével: Lomniczy Józsefné, Pejacsevich Paula (barátoknak Letti) kerek számú, szép születésnapi ünnepével, május 10-én.

Az ötletes, bridge-kártyával díszített meghívó naponta emlékeztetett a közelgő vasárnap délutáni mulatságra. Miután telefonon tanácsot kértem tőle az öltözettel kapcsolatban, azt is elmondta, hogy a programot gyermekei szervezik és megnyugtató, hogy nagyon vidám lesz, sok játék és szórakozás várható.

Mire pár perc késéssel megérkeztem, a Hungária nagyterme már zsongott a sok vendégtől. Ott voltak rokonai, Letti testvérei, Iván és Márkus feleségével és gyermekeikkel. Ott voltak magyar barátnői, a híres „boszorkányok”, összesen voltunk vagy 32-en. De aki nem volt sehol, az éppen az ünnepelt volt. Pont indulás előtt lehajolt, hogy bekapcsolja a csatot a cipőjén, és nagy balszerencsére, egy rossz mozdulatra kificamodott a csípője. Erős fájdalmak közt, mentővel kísérték Paulette lánya a kórházba.

Bár óriási csalódás volt Lettinek és a vendégeknek is, az ünnepséget mégsem lehetett már lefújni. Alexandra egy pörge kalappal a fején egy fehér tábláról olvasta fel, hogy ki, kinek az asztalánál foglalhat helyet a változatos kártya partikra. Én pont Letti asztalához jutottam. Nagyon jó hangulatban játszottuk a Fekete Pétert, a rómihez hasonló Dopio-t, a Hollari kártyajátékokat. Nagyon sajnáltuk, hogy Letti és Paulette nem lehettek ott!

A társaság hangulatát felrázta egy rendkívül tehetséges kártyabűvész. Egyik bámulatból a másikba estünk. Hihetetlen mit tudott szemünk láttára varázsolni!

Ezek után Alexandra bejelentette, hogy jó híreket kapott a kórházból. Lettit már

Tóthné Emma, Siraky Irén, Honfiné Kati, Siraky Lenke

megkezelték és jól van, sőt ma este haza is megy. És hogy a vacsorát eltolják másnapra, hétfő estére Lomniczyék otthonában, ahova mindannyiunkat viszontvártak, hogy az ünnepelttel fújjuk el a tortáján lévő gyertyákat.

Ez volt az igazi örömnep. Néhány kivétellel, akik hétfőn nem tudtak elmenni, mindenki eljött. Sőt, a fiatalabb VAIK-ok is, akik aznap Zaháéknál lettek volna vacsorára, ott ünnepeltek az Urquiza-n.

Nem csoda. Letti és Józsi házában és kertjében, több éven keresztül, minden vasárnap délután működött a Zrínyi Kör, ahol magyarra tanították barátaik és ismerőseik gyermekeit. Köztük, körülöttük nőtt fel majdnem három generáció. Senki sem fog megcáfolni, ha azt mondom, hogy a magyar kolónia egyik legkedvesebb, szeretetreméltóbb házaspár otthonában, egy megtiszteltetés volt velük ünnepelni.

*„Amennyi vízcsepp van a tenger vizében,
amennyi fűszál van a zöld mezőben, annyi
áldás szálljon a Letti fejére”*

LOS PRIMEROS 20 AÑOS DE LOS EXILIADOS HÚNGAROS EN BUENOS AIRES

Ezzel a címmel tartott előadást spanyol nyelven, a Mindszentynumba Dr. Némethy György özvegye, **Dr. Kesserű Judit**, a New York-i egyetem tanárnője. Doktori diplomáját Magyarországon, Szegeden vívta ki. Disszertációját az Argentínába menekültek első 20 évéről írta. Hihetetlen érdekes tanulmánya, könyv alakban is megjelent. Budapesten adták ki magyar nyelven.

Judit nagyon ügyesen összefoglalta 1947 és 1967 közötti években, a II. Világháború és az 1956-os forradalom utáni emigráltak közös vonását, menekülésük okát és célját. Valamennyien képzett, középosztálybeli tisztviselők, földbirtokosok, főnemesek, kereskedők, vagy katonák voltak, és a kommunista diktatúra helyett a szabadságot választották.

Argentínában semmi támogatásra nem számíhattak, de kötelezettséget sem kellett vállalniuk. A magyar diplomáciai képviselőkkel semmi kapcsolatuk nem volt sőt, tőlük inkább negatív támadásokat kaptak. Minderről mi itt nem sokat vettünk észre. Mindenki elkezdett dolgozni, amiben csak lehetett, szaktudás és nyelvtudás nélkül. A fiatalabbaknak, ha valami szakmát akartak kitanulni, különbözeti-vizsgákat kellett letenniük. Sokan nem részesülhettek felsőoktatásban, mert meg kellett keressék a mindennapi kenyeret a megélhetéshez.

Csodálattal gondolhatunk vissza szüleinkre, akik 50 és egynéhány évesen érkeztek, pályájuk csúcspontjáról és itt soha nem panaszkodtak sem mesélték nekünk fénykorukat. Mindennek dacára megindult a koloniális élet, az intézmények, a cserkészlet, a Zrínyi Kör, a keresztény gyülekezetek, a kultúra.

Judit hőiesen, állva olvasta fel előadását. A kézi mikrofon nem működött és a nagy gondal összeállított vetített képek is technikai okok miatt, elmaradtak. Óriási

tapssal köszöntük meg ezt a sokunk számára élénk visszaemlékezést a „kezdeti” nehéz, de boldog évekről. Kedves emlékek, mert fiatalok voltunk és bátrak.

Wagner Gabi, Kesserű Judit, Fothy Zsuzsi.

Kitűnő hangulatban vacsoráztunk utána a földszinti melegebb ebédlőben. Judit május 23-án repült vissza New Yorkba. Az új tanév kezdetéig még aktív tanár lesz, utána nyugdíjba vonul, és remélhetőleg gyakran látogat el hozzánk Buenos Aires-be, ahol családja, barátai és a recoletái szép lakása szeretettel várja.

Buenos Aires-i
hírmondó

GRÓF KÁROLYI LÁSZLÓ LÁTOGATÁSA

Magyar körünkben egy rég nem látott barát bukkant fel és kereste meg ifjúsága néhány ismerősét Buenos Airesben és Villa Gesell-ben. A II.Világháború után szüleivel és testvéreivel Argentínába menekült, ahol szülei Gesell-ben, a semmiből új életet kezdtek.

Május 12-én este, a Hungária éttermében örömmel vacsoráztunk **Gróf Károlyi Lászlóval és feleségével, Dálnoky Kenyeres Erzsébettel.**

A házaspár több évtized viszontagságos élet után, Magyarországon kötött ki. Mint Károlyi István gróf legidősebb fia és örököse, szülőföldjén a Fót melletti kastélyt választotta végső otthonának.

A magyar főnemes földesurak között, Károlyi Istvánnak volt a legtöbb kastélya. Az 1930-1942 közötti években, minden jómódú menyasszony a Radványi vadászkastélyban remélte tölteni nászútját vagy nászéjszakáját. Annak idején, a Radványi sötét erdőkben a gróf magyar és külföldi vendégei sok szép szarvast vadásztak meg. Később, igen okosan átalakította a kastélyt

egy álomszép romantikus hotellé.

Ifjú Károlyi László is, 75 éves korában hasonló terveket szö. A Fót melletti kastélyt, mint egy alapítványt, a „Fóti Károlyiak” címmel, családjá emlékére, egy muzeális értékű hotellé igyekeznek alakítani.

Magyarországon a rendszerváltás után büszke lehettél őseidre és gyökereidre. Ennek a tervnek megvalósítására az erkölcsi támogatást a kormánytól már megkapták. A **fóti Károlyiak Alapítvány** (H-2151 Fót, Vörösmarty tér 2) **valóság**. Az anyagi támogatások eddig nem mind futottak be. Lászlóékat környezetükben és a turizmusban már ismerik, sikerük van. Jó kedvvel és erős akarattal álmutk biztosan valóra fog válni.

ülve Döry Ilcsi, Károlyi László, Lomniczy József és Letti, Sorg Erzsébet, Károlyiné D. Erzsébet, Bobrik Gyurka.
Állva Bonczos Zsuzsa, Dombay Jenci

SZÉKÁSY, LISI LEHMANN DE,

falleció el 16-5-15 . Su marido, Miklós; sus hijos Cristina, Andrea y Nicolás; su yerno Alberto; su nuera Gloria, sus nietos Catalina, Jerónimo y Clara, Florencia y Fernando, Sofía y Valentín participan con profundo dolor su fallecimiento.

Megszülettek**MEGSZÜLETETT COLLIA MATEO**

Nagy az öröm Colliaéknál! Május 26-án megszületett Mateo, Collia Niki és Olenka 3. gyermeke. Testvérei: Lucas, 4 éves és Clara, aki majdnem másfél éves. Az édesanya és az újszülött nagyon jól vannak és nagyon boldogak!

Collia Niki

**MEGSZÜLETETT
AMÉLIE SHANNON RONAN**

Május 15-én megszületett Amélie Shannon Ronan, Panzone Ines és Ronan Jacinto második kislánya. A 6 éves nővére, Priscila, nagyon élvezi kis hűgát, és alig várja, hogy már beszéljen

Panzone Ines

Buenos @ires-i Hírmondó

Az Argentinai Magyar Közösség elektronikus hírlevele
Publicación electrónica de la Comunidad Húngara en la Argentina

A Buenos @ires-i Hírmondóban (BAH) közölt cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Az egyéni tudósítások eredetiségéért és a szerzői jogi törvényi előírásokért (plágium) felelősséget nem vállalunk. A tudósítások szerkesztésének és nyelvhelyességi ellenőrzésének jogát fenntartjuk, a szerző erről külön értesítést nem kap. Tudósítást kizárólag elektronikus formában (e-mail) tudunk fogadni. A beérkezett írások szerzői jogai – a név feltüntetése mellett – a BAH-ra szállnak. Havonta megjelenő elektronikus hírlevél. Lapzárta minden hónap 15-én. Cikkeiket kérjük Wordben beküldeni szíveskedjenek, maximum 350 szó terjedelemben. Cikkenként két fényképet fogadunk.

Főszerkesztő: Gröber Lisa. Lektor: Zaha Alexandra.

Elérhetőség: buenosaireshirmondo@gmail.com

Minden jog fenntartva! Buenos Aires, 2015.